

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/415/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214270
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214270.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpená spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 11C/47/2012-122 zo dňa 4. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi majetkovú škodu ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Martin. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. Ex 4990/11 exekučný súd nerozhodol o žiadosti oprávneného o udelenie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, ale s omeškaním viac než 55 dní.

Prvostupňový súd vychádzal zo zistenia, že v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 17Er 952/2011 na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 13049/10 zo dňa 30.12.2010 - exekučný súd uznesením zo dňa 27.4.2011 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenú dňa 14.4.2011 pre rozpor predmetného exekučného titulu so spotrebiteľskými normami. Nadväzne konštatoval, že skutkové tvrdenia v návrhu navrhovateľa sú nepravdivé, nakoľko k vydaniu rozhodnutia došlo v lehote 13 dní (nie viac ako 55 dní) po doručení žiadosti o udelenie poverenia. Z tohto dôvodu neboli preukázané priesťahy v konaní a teda nesprávny úradný postup ako základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Taktiež sa podľa okresného súdu zákonná 15-dňová lehota vzťahuje len na okolnosti, kedy súd vydá poverenie a naopak nedopadá na prípady, keď je žiadosť o vydanie poverenia zamietnutá (ako je tomu v súdnej veci). Za významnú v danej spojitosti považoval aj povinnosť exekučného súdu vykonať prieskum súladu exekučného titulu so spotrebiteľským právom, ktorá skutočnosť vylučuje úvahu navrhovateľa, že nešlo o právne zložitú vec.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne neúspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko tento si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti súdu vytýkal, že navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom, ako i tvrdeniam odporcu a nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýka, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Pokiaľ totiž podľa odvolateľa vnútroštátny súd dospel (na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili. Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému podáva odvolanie.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nie len skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti však predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil

vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Z obsahu spisu vyplýva, že spolu s predvolaním na pôvodne určený termín pojednávania (14.11.2013) bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené (28.10.2013) aj vyjadrenie odporcu k veci, čím je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa, že sa nemal možnosť vyjadriť tvrdeniam protistrany. Žiadna iná argumentácia (než vyplývajúca z uvedeného písomného vyjadrenia) totiž zo strany odporcu v konaní predložená nebola.

Nový termín pojednávania (4.3.2014 - utorok) prvostupňový súd navrhovateľovi oznámil dňa 5.2.2014. Až dňa 28.2.2014 (piatok) bolo konajúcemu súdu doručené elektronické podanie navrhovateľa obsahujúce „Návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo korešponduje s nižšie vysloveným záverom o neopodstatnenosti tvrdení o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje konajúcemu súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiadúcim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Okresný súd uvedený postup nevykonal, v okolnostiach súdnej veci - kedy okresný súd už právoplatne (28.12.2013) zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania - odvolací súd predmetnú skutočnosť nepovažoval za vadu spôsobujúcu nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Nenáležitým je preto i tvrdenie navrhovateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania totiž nadobudlo právoplatnosť 28.12.2013.

Bezpredmetnou je ďalej námietka odvolateľa o neprípustnom konaní vylúčeného sudcu. Zodpovedá totiž doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyklúčení. Odvolateľ ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyklúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

S ohľadom na uplatnené odvolacie námietky je potrebné zo strany odvolacieho súdu poukázať na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie jeho odvolania, osobitne v spojitosti s viazanosťou odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Je pritom zjavné, že (nepochybne aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na rôzne súdy) hmotnoprávne odvolacie dôvody nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

Nadväzne platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Okresný súd jednoznačne pomenoval/označil dôvody zamietnutia návrhu navrhovateľa a nadväzne je výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k vecnej/nosnej argumentácii, na ktorej okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek konkrétnu protiargumentáciu.

Zjavne mylnou je požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolností, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybne, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením obsahu pripojeného exekučného spisu 17Er/952/2011, ktorý dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 128 spisu).

Ilustráciu nesprávneho formulárového podávania odvolaní zo strany navrhovateľa je aj námietka, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil. Odvolací súd tu poznamenáva, že v posudzovanej exekučnej veci poverenie vydané nebolo, okrem toho táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri údajnom doručovaní poverenia a zároveň nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní. Zmätočným je odvolanie v časti, kde navrhovateľ vytyka súdu vykonanie pojednávania napriek žiadosti o jeho odročenie, následne však v rozpore s tým odvolateľ namieta, že súd nesmel rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Nemožno z pohľadu odvolacieho súdu tiež nepoznamenat', že formulovanie odvolacích dôvodov „príkladmo“ je z pohľadu rozhodovacej praxe odvolacieho súdu ojedinelým zjavom, predovšetkým s ohľadom na zastúpenie navrhovateľa advokátom, t.j. osobou znalou práva.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .